

Εορτή της Υψώσεως του Τιμίου Σταυρού στα Ιεροσόλυμα

[Πατριαρχία](#) / [Πατριαρχείο Ιεροσολύμων](#)

Με επίκεντρο τον Πανίερο Ναό της Αναστάσεως εορτάστηκε η Ύψωση του Τιμίου και Ζωοποιού Σταυρού στο Πατριαρχείο Ιεροσολύμων την Τρίτη 27 Σεπτεμβρίου 2022 (14 Σεπτεμβρίου με το παλαιό εορτολόγιο).

Το απόγευμα της παραμονής της εορτής τελέσθηκε **Εσπερινός** και το πρωί, ανήμερα της εορτής, **Θεία Λειτουργία** προεξάρχοντος του **Μακαριωτάτου Πατριάρχη Ιεροσολύμων κ.κ. Θεοφίλου Γ΄**.

Με τον Μακαριώτατο συλλειτουργήσαν οι Αγιοταφίτες Αρχιερείς Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καπιτωλιάδος κ. Ησύχιος, Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Βόστρων κ. Τιμόθεος και οι παρεπιδημούντες Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Ξάνθης και Περιθεωρίου κ. Παντελεήμων και Μαρωνείας και Κομοτηνής κ. Παντελεήμων της

Εκκλησίας της Ελλάδος.

Επίσης συλλειτουργήσαν οι Σεβασμιώτατοι Αρχιεπίσκοποι Γεράσων κ. Θεοφάνης, Κωνσταντίνης κ. Αρίσταρχος, Θαβωρίου κ. Μεθόδιος, Σεβαστείας κ. Θεοδόσιος, Λύδης κ. Δημήτριος, Ανθηδώνος κ. Νεκτάριος, ο Επίσκοπος Παρθένιος της Αρχιεπισκοπής Αχρίδος, Αγιοταφίτες ιερείς, ο Γέρων Καμαράσης Αρχιμανδρίτης π. Νεκτάριος, ο εφημέριος της Ρωσοφώνου Κοινότητας του Πατριαρχείου στην Ορεινή π. Νικολαΐ, ο π. Ιωάννης του Πατριαρχείου Ρουμανίας και πλειάδα ιερέων από πολλές Ορθόδοξες χώρες.

Έψαλλε ο Γραμματέας της Αγίας και Ιεράς Συνόδου π. Συμεών και ο κ. Βασίλειος Γκοτσόπουλος μαζί με μαθητές της Πατριαρχικής Σχολής.

Παρέστη ο Γενικός Πρόξενος της Ελλάδος στα **Ιεροσόλυμα** Ευάγγελος Βλιώρας και συμπροσευχήθηκε πλήθος προσκυνητών.

Μετά τη Θεία Λειτουργία ακολούθησε σύμφωνα με το Τυπικό η τελετή της **Υψώσεως του Τιμίου Σταυρού**, η οποία ολοκληρώθηκε με την τοποθέτηση του επί της Αγίας Τράπεζας του Φρικτού Γολγοθά.

Στη συνέχεια οι προσκυνητές μετέβησαν στην αίθουσα του Πατριαρχείου, όπου παρετέθη νηστήσιμο κέρασμα, ενώ παράλληλα ο **Πατριάρχης Ιεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος** απηύθυνε προσφώνηση.

Στην προσφώνηση του ο Μακαριώτατος, μεταξύ άλλων, επισήμανε ότι η Ύψωση του Τιμίου και Ζωοποιού Σταυρού μας καλεί να αγωνιστούμε αφ' ενός μεν, κατά των προσωπικών μας παθών και αφ' ετέρου υπέρ της αποκατάστασης της διαρραγείσης ενότητας της Μιάς Αγίας Καθολικής και Αποστολικής Ορθοδόξου Εκκλησίας.

Αναλυτικά, το σχετικό δελτίο τύπου της Αρχιγραμματείας του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων:

Τήν Τρίτην, 14^η/ 27^η Σεπτεμβρίου 2022, έωρτάσθη υπό τοῦ Πατριαρχείου ἡ ἑορτή τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ.

Κατά τήν ἑορτήν ταύτην ἡ Ἐκκλησία ἔχει προτίστωσ τήν μνήμην τοῦ ἐν τῷ σταυρῷ ὑψωθέντος διά τήν σωτηρίαν ἡμῶν Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀλλά καί τήν μνήμην τῆς ὑψώσεως αὐτοῦ τοῦ ξύλου τοῦ σταυροῦ, ὅτε τοῦτο ἀνευρέθη ὑπό τῆς Ἁγίας Ἐλένης καί ἀνυψώθη ὑπό τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων Μακαρίου εἰς θέαν καί προσκύνησιν τῶν προστρεξάντων καί διά τήν τελετήν τῶν Ἐγκαινίων τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως χιλιάδων προσκυνητῶν.

Τό κοσμοϊστορικόν γεγονός τοῦτο έωρτάσθη δι' Ἑσπερινοῦ ἀφ' ἑσπέρας καί διά θείας Λειτουργίας τήν πρωΐαν ἀνήμερα τῆς ἑορτῆς εἰς τό Καθολικόν τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως.

Τοῦ Ἑσπερινοῦ καί τῆς θείας Λειτουργίας προεξῆρξεν ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πατήρ ἡμῶν καί Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος. Εἰς τήν θείαν Λειτουργίαν συνελειτούργησαν μετά τοῦ Μακαριωτάτου οἱ Ἀγιοταφῖται Ἀρχιερεῖς Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καπιτωλιάδος κ. Ἡσύχιος, Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Βόστρων κ. Τιμόθεος, καί ὁ ἐκ τῆς Ἑλλάδος παρεπιδημοῦντες Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ξάνθης καί Περιθεωρίου κ. Παντελεήμων καί Μητροπολίτης Μαρωνείας καί Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμων. Ἐπίσης οἱ Σεβασμιώτατοι Ἀρχιεπίσκοποι Γεράσων κ. Θεοφάνης, Κωνσταντίνης κ. Ἀρίσταρχος, Θαβωρίου κ. Μεθόδιος, Σεβαστείας κ. Θεοδόσιος, Λύδδης κ. Δημήτριος, Ἀνθηδῶνος κ. Νεκτάριος, ὁ Ἐπίσκοπος Παρθένιος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀχρίδος, Ἀγιοταφῖται Ἱερεῖς, ὧν πρῶτος ὁ Γέρων Καμαράσης Ἀρχιμανδρίτης π. Νεκτάριος, ὁ ἐφημέριος τῆς Ρωσοφώνου Κοινότητος τοῦ Πατριαρχείου εἰς Ὀρεινήν π. Νικολάϊ καί ὁ π. Ἰωάννης τοῦ Πατριαρχείου τῆς Ρουμανίας, ἔτεροι ἱερεῖς ἐκ πολλῶν Ὁρθοδόξων χωρῶν, ψαλλόντων δεξιὰ τοῦ Γραμματέως τῆς Ἀγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου Ἱεροδιακόνου π. Συμεών καί ἀριστερά τοῦ κ. Βασιλείου Γκοτσοπούλου μετά τῶν μαθητῶν τῆς Πατριαρχικῆς Σχολῆς, παρουσία τοῦ Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος εἰς τά Ἱεροσόλυμα κ. Εὐαγγέλου Βλιώρα καί τῇ συμπροσευχῇ ἀθρόου πλήθους προσκυνητῶν.

Μετά τήν θείαν Λειτουργίαν εἰς τό Καθολικόν ἠκολούθησεν ἡ ὕψωσις τοῦ Τιμίου Σταυροῦ κατά τό ἐξῆς Τυπικόν:

Ἀπό τῆς Ὁραίας Πύλης τοῦ Καθολικοῦ ὁ Μακαριώτατος ηὐλόγησε τήν Ἀγίαν Εἵσοδον καί ἡ λιτανεῖα ἐπορεύθη, τῆς Α.Θ.Μ. προεξαρχούσης ἐν συμμετοχῇ Ἀρχιερέων, Ἱερέων καί διακόνων καί τοῦ λαοῦ ἀκολουθοῦντος, πρό τοῦ Ἁγίου Κουβουκλίου ἀριστερά διά τῆς Ἀγίας Ἀποκαθηλώσεως εἰς τό παρεκλήσιον τῆς Ἀγίας Ἑλένης. Ἐκεῖθεν κατήλθεν εἰς τό Σπήλαιον μετά τό θυμίαμα τοῦ Ἱεροῦ τῶν Ἀρμενίων καί τοῦ Θρονίου τῆς Ἀγίας Ἑλένης. Ἐν τῷ σπηλαίῳ τῆς Εὐρέσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ ἔλαβε χώραν ἡ ὕψωσις τοῦ Τιμίου Σταυροῦ κατά τό Τυπικόν τῆς Ἐκκλησίας, ἐψάλη τό «Σῶσον Κύριε τόν Λαόν σου τρίς», ἐναπετέθη ὁ Τίμιος Σταυρός μετά τοῦ Τιμίου Ξύλου εἰς τήν θέσιν τῆς εὐρέσεως αὐτοῦ καί ἀνυψώθη πρὸς τά τέσσαρα σημεῖα τοῦ ὀρίζοντος καί ἀκολουθῶς ἐψάλη τό «Ὁ Ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ ἐκουσίως» καί «Τόν Σταυρόν Σου προσκυνοῦμεν Δέσποτα καί τήν Ἀγίαν Σου Ἀνάστασιν δοξάζομεν» καί προσεκύνησαν οἱ Ἀρχιερεῖς καί ὁ κ. Γενικός. Ἐκεῖθεν ἡ λιτανεῖα ἐξῆλθεν καί διελθοῦσα διά τοῦ Ἑπτακαμάρου ἐπορεύθη τρίς περίξ τοῦ Ἁγίου Τάφου, τοῦ Τιμίου Ξύλου βασταζομένου ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῆς Α.Θ.Μ. καί τῶν Ἀρχιερέων καί ἀκολουθῶς ἀνῆλθεν εἰς τόν Φρικτόν Γολγοθᾶν.

Ἐνταῦθα ἔλαβε χώραν καί πάλιν ἡ ὕψωσις τοῦ Τιμίου Σταυροῦ ὑπὸ τοῦ

Μακαριωτάτου πρὸς τὰ τέσσαρα σημεία τοῦ ὀρίζοντος διὰ τὸν ἁγιασμόν τῶν πιστῶν καὶ τῆς κτίσεως ὅλης.

Τῆς τελετῆς τῆς Ὑψώσεως ὁλοκληρωθείσης, ἐτοποθετήθη ὁ Τίμιος Σταυρός ἐπὶ τῆς Ἀγίας Τραπέζης τοῦ Γολγοθᾶ καὶ προσεκύνησαν οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ ὁ Γενικός Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος καὶ ἔλαβον οἱ πιστοὶ ἐκ τῶν ἀνθέων τοῦ Τιμίου Σταυροῦ διὰ τὸν ἁγιασμόν αὐτῶν ἐν εὐχαριστίᾳ καὶ δοξολογίᾳ πρὸς τὸν Θεόν.

Ἦκολούθησεν ἄνοδος εἰς τὰ Πατριαρχεῖα, ἔνθα παρετέθη νηστήσιμον κέρασμα, καὶ ὁ Μακαριώτατος προσεφώνησε διὰ τῆς κάτωθι προσφωνήσεως Αὐτοῦ:

«Τρόπαιον γάρ Χριστοῦ ὁ σταυρός· ἅπαξ μὲν παγεῖς αἰεὶ δαίμονας τρεπόμενος. Ποῦ γάρ εἶδωλα καὶ ζῶων ματαίων οἱ φόνοι; Ποῦ δέ ναοὶ καὶ τῆς δυσεβείας πῦρ; Ἐσβέσθη πάντα δι' ἐν ἁγίον αἷμα καὶ πέπτωκεν. Καὶ ἔστι σταυρός πολυδύναμος δύναμις, βέλος ἄορατον, φάρμακον ἄϋλον, πληγὴ λυσίπονος, ἐπονείδιστος δόξα»· λέγει ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός.

Ἐκλαμπρότατε Γενικέ Πρόξενε τῆς Ἑλλάδος κ. Εὐάγγελε Βλιώρα,

Σεβαστοὶ Ἅγιοι Πατέρες καὶ ἀδελφοί,

Εὐλαβεῖς Χριστιανοὶ καὶ προσκυνηταί,

Σήμερον ἡ νέα σκηνή, ἡ ἁγία δηλονότι Ἐκκλησία, τὴν ὁποίαν ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός ἀνέδειξε «παράδεισον νοητόν» ἐορτάζει τὴν παγκόσμιον Ὑψωσιν τοῦ Τιμίου καὶ Ζωοποιοῦ Σταυροῦ, διὰ τοῦ ὁποίου ἐπῆλθεν ἡ σβέσις καὶ ἡ πτώσις τοῦ ξύλου τοῦ τῆς γνώσεως.

Τό παγκόσμιον ὄντως καὶ ἐξαίσιον τοῦτο γεγονός ἐώρτασε ἐν εὐχαριστιακῇ συνάξει ἐπ' αὐτοῦ τοῦ τόπου, τοῦ ὑπὸ τῆς Ἀγίας Ἐλένης εὐρεθέντος Σταυροῦ ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ τόπου τῆς πήξεως τοῦ ξύλου τοῦ Σταυροῦ, τοὔτέστιν ἐπὶ τοῦ Φρικτοῦ Γολγοθᾶ, ἔνθα ἐσταυρώθη, ἡ ἁγία τῶν Ἱεροσολύμων Ἐκκλησία, τῇ συμμετοχῇ Ἀρχιερέων καὶ ἱερέων τῶν ἀδελφῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ τῇ παρουσίᾳ εὐλαβῶν προσκυνητῶν.

«Τρόπαιον γάρ Χριστοῦ ὁ σταυρός ... ἐσβέσθη πάντα δι' ἓν ἅγιον αἷμα καὶ πέπτωκεν», κηρύττει ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός. Καί τοῦτο, διότι ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, «ὁ Χριστὸς ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων οὐχ ἄρπαγμόν ἡγήσατο τό εἶναι ἴσα τῷ Θεῷ, ἀλλ' ἐαυτὸν ἐκένωσε μορφὴν δούλου λαβών, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος, καὶ σχήματι εὑρεθείς ὡς ἄνθρωπος ἐταπείνωσεν ἐαυτὸν γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δέ σταυροῦ· διό καὶ ὁ Θεὸς αὐτόν ὑπερύψωσε καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ ὄνομα τό ὑπὲρ πάν ὄνομα», (Φιλιπ 2,6-9), κατὰ τὸν θεῖον Παῦλον.

Διὰ τῆς μέχρι θανάτου ταπεινώσεως Αὐτοῦ, θανάτου δέ σταυροῦ, «ἠλευθέρωσεν ἡμᾶς ὁ Χριστὸς ἀπὸ τοῦ νόμου τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου τῆς φθορᾶς», (Πρβλ. Ρωμ. 8,2). Ἰδού λοιπόν ἡ πολυδύναμος δύναμις, τό ὄπλον κατὰ τοῦ διαβόλου, τό ἄϋλον φάρμακον καὶ ἡ ἐπονείδιστος δόξα ἀλλὰ καὶ ἡ ὠραιότης τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία εἶναι τεθεμελιωμένη ἐπὶ τοῦ θυσιαστικοῦ καὶ σταυρικοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ. Τούτου ἕνεκεν ὁ Σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ ἀποτελεῖ τὴν ἀνεξάντλητον πηγὴν τῆς δυνάμεως τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ καὶ διὰ τοῦ Σταυροῦ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐνίκησε τὸν διάβολον καὶ παρέσχε ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν τὴν Εἰρήνην Αὐτοῦ. Οὗτός ἐστι «ὁ θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εἰρήνης», (Β' Κορ. 13,11). Διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ ὁ Χριστὸς εἰρηνοποίησε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ τὰ ἐν οὐρανοῖς (Πρβλ. Κολ. 1,20) κηρύττει καὶ πάλιν ὁ σοφὸς Παῦλος.

Ἡ Ὑψωσις τοῦ Τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ, τούτέστιν τοῦ Χριστοῦ, μᾶς καλεῖ, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, ὡς πιστὰ μέλη τοῦ σώματος Αὐτοῦ, ἵνα ἀγωνισθῶμεν ἀφ' ἐνός μὲν, κατὰ τῶν προσωπικῶν παθῶν ἡμῶν καὶ ἀφ' ἐτέρου ὑπὲρ τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς διαρραγείσης ἐνότητος τῆς Μιᾶς Ἀγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἀκούοντες εἰς τό παράγγελμα τοῦ μακαρίου Παύλου, «σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἐνότητα τοῦ Πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης», (Ἐφ. 4,3)

Μετά δέ τοῦ ὕμνωδοῦ εἵπωμεν: «Σταυρὸς ὑψοῦται σήμερον, καὶ κόσμος ἀγιάζεται· ὁ γάρ Πατρί συνεδρεύων, καὶ Πνεύματι Ἁγίῳ· ἐν τούτῳ χεῖρας ἀπλώσας, τὸν κόσμον ὅλον εἰλκυσας, πρὸς τὴν σὴν Χριστέ ἐπίγνωσιν· τούς οὖν εἰς Σέ πεποιθότας, θείας δόξης ἀξίωσον» καὶ δὲ τὴν εἰρήνην ἐν τῇ περιοχῇ ἡμῶν καὶ εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα. Ἔτη πολλά καὶ εἰρηνικά. Ἀμήν».

